

SPIS TREŚCI

WSTĘP <i>Piotr Bratkowski</i>	7
ZANIM NADEJDZIE ŚMIERĆ	13
PODRÓŻ W CZASIE	123
INTRODUKCJA, CZYLI PUNKT WYJŚCIA	125
ŻYCIE ZACZYNA SIĘ PO PIĘDZIESIĄTCE	134
STARE ŚLADY NA NOWEJ MAPIE	144
SPOTKANIA Z UMARŁYMI I KAWA DO PICIA	154
W PODWARSZAWSKIM LESIE	163
SZCZERA ROZMOWA	174
REMANENT ZWĄTPIEŃ, TAJEMNIC, STRACHÓW	184
DZIWNA WYPRAWA, RÓWNIE DZIWNY WYNIK	194
KRAJOBRAZ PO BITWIE	202
DYSPUTY, ODBŁYSKI I ZNOWU MARIOLA	212
AMBASADOR I CZŁOWIEK Z PAŁACU	222
CZŁOWIEK Z PAŁACU TYLKO (ONLY)	229
PLANOWY ODWRÓT, CZYLI ODJAZD W CZASIE	235
OPOWIADANIA OKUPACYJNE	243
HISTORIE ŻYDOWSKIE	245
MIESZKANIE	269
BIBLIOTEKA	291
CHCIAŁEM PISAĆ...	315
W MAŁYM MIASTECZKU	323
NOTA WYDAWNICZA	333

Drugi tom dzieł zebranych Stefana Kisielewskiego zbiera teksty beletrystyczne rozgrywające się w jego ukochanym mieście – Warszawie. Ostatnia powieść Kisielewskiego – *Zanim nadejdzie śmierć* – miała być książką o czterech Warszawach (przedwojennej, okupacyjnej, mikołajczykowskiej, stalinowskiej). Jednak autor nie zdążył jej ukończyć – tekst urywa się niemal w pół zdania. *Podróż w czasie* w niezwyklej sposób oddaje paranoiczną atmosferę PRL-owskiej stolicy dekady gierkowskiej. Z kolei w *Opowiadaniach okupacyjnych* znajdziemy kontrowersyjne i przesycone duchem książek Dostojewskiego *Historie żydowskie*, które dotychczas były tylko raz wydrukowane w paryskiej „Kulturze” (1960).

STEFAN KISIELEWSKI (1911–1991)

Pisarz, kompozytor, krytyk muzyczny, publicysta, nazywany pierwszym felietonistą Rzeczypospolitej. Przez 45 lat publikował felietony w „Tygodniku Powszechnym”, podpisując się po prostu: Kisiel. W latach 1957–1965 był posłem na Sejm PRL z ramienia koła poselskiego Znak (obok Tadeusza Mazowieckiego i Stanisława Stommy).

Autor m.in.: powieści *Sprzysiężenie*, *Zbrodnia w dzielnicy północnej*, *Widziane z góry*; szkiców muzycznych *Gwiazdodzieje muzyczny*; zbiorów felietonów *Rzeczy małe*, *100 razy głową w ścianę*, *Materii pomieszczenie*; oraz najsłynniejszych: *Abecadła Kisielewskiego* i *Dzienników*.

W 1990 roku ustanowił nagrodę swojego imienia (Nagroda Kisielewskiego), która przyznawana jest do dziś (wśród laureatów m.in.: Władysław Bartoszewski, Jerzy Waldorff, Jerzy Giedroyc, ks. Józef Tischner, Lech Wałęsa, Jan Nowak-Jeziorański, Stanisław Tym).

Mimo kilkunastoletniej emigracji do Krakowa Kisielewski był pisarzem bardzo warszawskim. Rozumiem przez to znacznie więcej niż tylko fakt, że akcja jego dzieł rozgrywa się w stołecznych dekoracjach. Miasto jest żywiołem współczesnej prozy, i Kisiel doskonale zdawał sobie z tego sprawę. Nie traktował Warszawy jedynie jako scenerii, w której toczy się życie wymyślonych przez pisarza postaci. Stolica jest żywym organizmem i bohaterem literackim tej prozy; kto wie, czy nie najważniejszym.